

تحت نظارت و گرفتاری

- آزادی یک شخص یکی از مهمترین حقوق آن است. به همین دلیل توقیف و یا احضار کردن یک شخص با شرایط مخصوص و طبق قانون میتواند انجام گیرد.
- چون طبق قانون اساسی در صورت برائت ذمه یک شخص بی گناه به حساب میاید، این شرایط خیلی ها مهم اند.
- بند(1) ماده 24 قانون اساسی جمله اول: آزادی حق طبیعی انسان است.
- بند (1) ماده 27 قانون اساسی هیچ عملی جرم شمرده نمیشود مگر به حکم قانونی که قبل از ارتکاب آن نافذ گردیده باشد.
- بند(2) ماده 27 قانون اساسی 4 هیچ شخص را نمیتوان تعقیب، گرفتار و یا توقیف نمود مگر بر طبق احکام قانون.
- یک شخص میتواند طبق قوانین ذیل گرفتار و یا تحت نظارت قرار بگیرد:
 - ماده 15 قانون پولیس
 - بند (1) ماده 30، قانون اجراء جزائی موقت

1. قانون پولیس

- یک شخص میتواند طبق ماده 15 قانون پولیس تحت نظارت قرار گیرد:
 1. در صورتیکه حیات یا سلامت شخص مواجه با خطر بوده و به طریق دیگر حمایت شده نتواند، در این صورت پولیس مکلف است در مدت مندرج این ماده به اقدامات متوسل گردد که حتی المقذور خطر متذکره مرفوع شده بتواند.
 2. در صورتیکه تثبیت هویت شخص به طریق دیگر ممکن نباشد.
 3. در صورتیکه شخص قصد انتحار را داشته باشد. در این صورت پولیس مکلف است شخص را در مدت مندرج این ماده به نزدیکترین شفاخانه محل انتقال دهد.
 4. در سایر احوالیکه قانون حکم نموده باشد.
- در صورت عدم موجودیت شرایط فوق، نظارت یک شخص غیر قانونی پنداشته میشود.
- طبق همین ماده باید شخصی را که تحت نظارت قرار دارد، از علت و موضوع نظارت اطلاع بدهد:
 - پولیس مکلف است به مجرد تحت نظارت قرار دادن شخص، وی را از علت و موضوع آگاه سازد.

- مدت دوام نظارت در حالات بالا از 72 ساعت بیشتر بوده نمیتواند: یعنی
- شخصی که مورد نظارت قرار دارد حد اعظم در 72 ساعت باید دوباره رها گردد.
- نظارت بیشتر از 72 ساعت غیر قانونی است.

2. قانون اجراءات جزائی موقت

- پولیس عدلی میتواند یک شخص را طبق بند (1) ماده 30، گرفتار کند:
 - (1) پولیس عدلی میتواند به صلاحیت خود در حالات ذیل شخص را گرفتار نماید:
 1. حین ارتکاب جرم جنایت یا جناحه ایکه جزای آن حبس متوسط باشد.
 2. شخصی که به حیث مرتکب جرم جنایت قلم داد شده و امکان غایب شدن او متصور باشد.
- اگر پولیس طبق بند (1) ماده 30، یک شخص را گرفتار کند باید طبق ماده 31 اقدام نماید:
 - (1) پولیس عدلی بعد از گرفتاری شخص توسط خودش و تثبیت وی، دلایل گرفتاری را به وی ابلاغ و توضیح مینماید، پولیس عدلی مکلف است حد اکثر در ظرف مدت (24) ساعت در همان جرم به استنطاق و بازجوئی مظنون اقدام نماید.
 - (2) پولیس عدلی مکلف است بعد از انجام استنطاق راپور اجراءات خود را به حارنوال ابتدائیه مربوط ارسال و مظنون را غرض بازجوئی و استنطاق بعدی به وی تسلیم نماید.
- طبق بند (2) ماده 30، پولیس در سایر حالات فقط به دستور محکمه و حارنوالی میتواند یک نفر را گرفتار نماید.
- در سایر حالات، گرفتاری توسط پولیس عدلی به اساس دستور مقامات عدلی و قضائی با صلاحیت صورت میگیرد.
- معنی 24 ساعت بند (1) ماده 31، این نیست که شخص موضوع تحقیقات در 24 ساعت باید حل گردد. مقصد این است که در 24 ساعت شخص گرفتار یا باید رها گردد و یا اینکه از او استنطاق و بازجوئی صورت گیرد.
- علت این 24 ساعت این است که طبق اصل برائت ذمه یک شخص همیشه بی گناه بنظر می آید و نباید حق و آزادی را که در قانون اساسی از آن تذکر بعمل آمده است بدون دلیل از او گرفت.